

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
(V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi)**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ YÊN BÁI, TỈNH YÊN BÁI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Hoàng Hải

Thư ký phiên họp: Ông Phan Thái Quang – Thư ký, Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái tham gia phiên họp: Ông Hoàng Văn Tuấn – Kiểm sát viên.

Ngày 03 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 30/2022/TLST-VDS ngày 06 tháng 5 năm 2022 về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 14/2022/QĐST-VDS ngày 30 tháng 5 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị V, sinh năm 1952; địa chỉ: Tổ 10, phường Đ, thành phố Y, tỉnh Yên Bái; vắng mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1959; địa chỉ: Tổ 8, phường Y, thành phố Y, tỉnh Yên Bái; vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai, người yêu cầu là bà Nguyễn Thị V trình bày:

Bố mẹ bà là cụ Nguyễn Văn T, đã chết năm 1973 và cụ Nguyễn Thị N, đã chết năm 1994. Cụ T, cụ N có hai người con chung là: Bà Nguyễn Thị V, sinh năm 1952 và bà Nguyễn Thị H sinh năm 1959, ngoài ra cụ T còn có một người con riêng là ông Nguyễn Văn K, đã chết năm 2000. Hiện nay bà Nguyễn Thị H chỉ có bà V là người thân duy nhất.

Bà Nguyễn Thị H là người bị bệnh tâm thần nặng từ năm 1991. Từ đó đến nay bà V cùng gia đình đã đưa bà H đi chữa bệnh nhiều lần, ở nhiều bệnh viện nhưng bệnh tình của bà H không thuyên giảm. Bà H không tự chủ được hành vi của mình trong cuộc sống, mọi sinh hoạt đều phải nhờ người thân trong gia đình giúp đỡ. Bản thân bà H không có chồng, không có con, có nơi đăng ký hộ khẩu thường trú tại tổ

08, phường Y, thành phố Y, tỉnh Yên Bái. Do bệnh tình của bà H rất nặng nên bà V đã làm thủ tục cho bà H đi chữa bệnh và đang được chăm sóc, điều trị bệnh tại Trung tâm Trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần tỉnh Phú Thọ. Hiện bà H đang được hưởng chế độ trợ cấp xã hội dành cho người thần kinh, tâm thần nặng.

Ngày 05/5/2022 bà Nguyễn Thị V có đơn yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái giải quyết tuyên bố bà Nguyễn Thị H mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà V là người giám hộ cho bà H.

Ngày 06 tháng 5 năm 2022 bà V có đơn đề nghị Tòa án trung cầu giám định sức khỏe tâm thần đối với bà Nguyễn Thị H. Ngày 06 tháng 5 năm 2022 Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái đã ra quyết định trung cầu giám định số 26/2022/QĐ-TCGD. Bà V đã đưa bà H đi giám định sức khỏe tâm thần tại Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Miền núi phía Bắc. Sau khi giám định Cơ quan giám định đã kết luận bà Nguyễn Thị H bị bệnh tâm thần phân liệt – F20 (theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn về tâm thần và hành vi) có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Ngày 23 tháng 5 năm 2022 bà V có đơn đề nghị thay đổi nội dung yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H “Mất năng lực hành vi dân sự” sang tuyên bố bà Nguyễn Thị H “Có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” và chỉ định bà V là người giám hộ cho bà H.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái phát biểu ý kiến:

Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký phiên họp và đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Căn cứ Điều 27; 35; 39; 361; 371; 372; 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 23, 47, 48, 49, 54, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự 2015. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Vượng. Tuyên bố bà Nguyễn Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đồng thời chỉ định bà Nguyễn Thị V là người giám hộ cho bà H. Về lệ phí, bà V được miễn theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ, ý kiến của đương sự có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Nguyễn Thị H là người bị yêu cầu tuyên bố “Có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi” có nơi cư trú tại tổ 08, phường Y, thành phố Y, tỉnh Yên Bái. Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có đơn xin giải quyết vắng mặt là hợp lệ. Căn cứ Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự tiến hành mở phiên họp vắng mặt đương sự.

[2] Về yêu cầu của bà Nguyễn Thị V đề nghị tuyên bố bà Nguyễn Thị H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, xác định bà Nguyễn Thị H bệnh tâm thần từ năm 1991. Từ đó đến nay bà V cùng gia đình đã đưa bà H đi chữa bệnh nhiều lần, ở nhiều bệnh viện nhưng bệnh tình của bà H không thuyên giảm. Bà H không tự chủ được hành vi của mình trong cuộc sống, mọi sinh hoạt đều phải nhờ người thân trong gia đình giúp đỡ.

Tại bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 61/2022/SKTTNT ngày 16/5/2022 của Trung tâm Pháp y Tâm thần Khu vực Miền núi phía Bắc đã kết luận: “Nguyễn Thị H, sinh năm 1959, ở tổ 08, phường Y, thành phố Y, tỉnh Yên Bái (đang được chăm sóc và nuôi dưỡng tại Trung tâm Trợ giúp Xã hội và Phục hồi chức năng cho người tâm thần tỉnh Phú Thọ) bị bệnh tâm thần phân liệt – F20 (Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi. Hiện tại: Nguyễn Thị H có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi”.

Do đó, việc bà Nguyễn Thị V yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị H là người “Có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật Dân sự, nên được chấp nhận.

[3] Về yêu cầu của bà Nguyễn Thị V về việc chỉ định bà V là người giám hộ cho bà H. Bà V là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, từng là Giáo viên trường Cao đẳng Sư phạm tỉnh Yên Bái đã nghỉ hưu, chấp hành đầy đủ các nghĩa vụ của người công dân tại nơi cư trú, là người thân duy nhất của bà H và đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị V có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự với lý do là người cao tuổi. Xét thấy bà V sinh năm 1952, thuộc đối tượng quy định tại đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội nên được chấp nhận.

[5] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là phù hợp quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 361, 371, 372; 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Căn cứ các khoản 1 Điều 23, 47, 48, 49, 54, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự;

- Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị V: Tuyên bố bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1959; trú tại tổ 08, phường Y, thành phố Y, tỉnh Yên Bái là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Nguyễn Thị V là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị H. Bà V có các quyền và nghĩa vụ được quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

3. Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị V được miễn lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được tổng đạt hợp lệ.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Yên Bái;
- VKSND TP.Yên Bái;
- Người yêu cầu;
- Người có QL,NV liên quan;
- Chi cục THADS TP.Yên Bái;
- Lưu HS, DS, KT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Lê Thị Hoàng Hải